

Om u-frække ord på græsk.

af Adam Bülow-Jacobsen

Inspireret af Marcel Lysgaard Lechs vejledning til frække græske ord i sidste nummer af *AIGIS* har jeg fundet og præsenterer her det normale, medicinske, og altså ikke spor frække ordforråd for de samme ting, nemlig den beskrivelse og nomenklatur for kønsorganerne som vi finder i Ps.-Galens gennemgang af menneskets udvendige anatomi. Jeg gengiver det her, for endnu en gang at understrege, at sjofle ord kun er morsomme, hvis de er sjofle, og det kan de kun være hvis der findes nogle ikke-sjofle ord til beskrivelse af det samme. Hvis f.eks. det gode ord 'pik' bliver normalordet, hvadenten vi er i retssalen eller hos lægen eller i børnehaven, så mangler vi (nogle af os ihvertfald) et sjofelt ord i sammenhænge, hvor vi hverken mener 'lem' eller 'penis' eller 'tissemand', og hvor bemeldte organ hverken anskues som anatomisk detaille eller som urinvej, ja måske knapt nok som forplantningsorgan, men derimod som en kilde f.eks. til maskulint pral.

Ps.-Galen ΕΙΣΑΓΩΓΗ (XIV 705-6 Kühn)

τὸ δὲ μεσαίτατον τοῦ λαγόνου ὀμφαλός. τὸ δὲ ὑπὸ τούτου ἵτρον. εἶτα τὸ ἐφήβιον, ὃ καὶ ἐπίσειον καλεῖται. εἰς ὃ τελευτᾶ ὁ θώραξ, ἔνθα καὶ τὰ αἰδοῖα τῶν ἀρρένων τέτακται καὶ τῶν θηλειῶν κατὰ τὴν διάφυσιν τῶν μηρῶν, ὅπως κρύπτηται ὑπὸ τούτων. τοῦ μὲν οὖν ἀρσενικοῦ τὸ προὔχον καυλός. τὸ δὲ ἄκρον αὐτοῦ βάλανος. καθ' ὃ δὲ τετρῦπεται πρὸς ἔκκρισιν, ἀπὸ τῆς χρείας οὐρήθρα ὀνομάζεται· τὸ δὲ σκέπον τὸ ἄκρον ποσθή. τὸ δὲ κάτω μέρος τοῦ καυλοῦ κατὰ μῆκος αὐτοῦ ῥαφή. τὸ δὲ διατεῖνον μέχρι τῆς ἔδρας ταῦρος καλεῖται. δίδυμοι δὲ καὶ ὄρχεις ἔνδοθεν τε καὶ ἔξωθεν ὀνομάζονται. καὶ ὄσχεον τὸ περὶ τοὺς διδύμους. τοῦ δὲ γυναικείου αἰδοίου, οὕτω γὰρ αὐτὸ οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον, αὐτὸς μὲν ὁ κόλπος κτεῖς καλεῖται. τὰ δὲ περιέχοντα τὸν κόλπον πτερυγώματα. τὸ δὲ μέσον τούτων κατὰ τὴν διασχίδα ἐκπεφυκὸς σαρκίδιον, νύμφη, ὃ καὶ διὰ τὸ προκύπτειν ἐπὶ πολὺ ἐκτομῆς ἀξιούται παρ' Αἰγυπτίους ἐπὶ τῶν παρθένων.

“Midt mellem flankerne sidder navlen. Det som er under navlen kaldes underlivet. Længere nede er der kønsbehåringen, som også kaldes pubes, og her ender kroppen. Her sidder også de mandlige kønsorganer, mens de kvindelige er anbragt i adskillelsen mellem lårene så de er skjult af dem. På manden hedder det der stikker frem skaftet. Spidsen kaldes agernet, og deri er der et hul til secretion, som efter sin brug kaldes urinrøret. Det som beskytter spidsen kaldes forhuden. På langs af den nedre del af skaftet er der en søm. Stykket ind mod lemmets rod kaldes ‘tauros’. Stenene kaldes også testikler, både det indvendige og udvendige. Det der er rundt om stenene kaldes pungen. Af den kvindelige blusel, for sådan kaldte de gamle det, kaldes selve fordybningen ‘kammen’. Det der er på begge sider af fordybningen kaldes skamlæberne. Det lille kødfulde stykke, der vokser ud i revnen midt imellem dem, hedder kilderen, og fordi det stikker frem synes ægypterne det er bedst at skære det af jomfruer (giftefærdige piger).”

Vi kommer altså frem til et ordforråd der er ganske anderledes end Aristophanes’ og også mindre detaljeret. Desuden mangler verberne. Det interessante er måske navnlig de få sammenfald mellem de to ordlister. Vi bemærker at ἡ πόσθη bruges neutralt om forhuden. Det kan også bruges om hele penis, men vel mest på små drenge, deraf Marcel Lechs oversættelse ‘diller’. δίδυμοι ‘tvillingerne’ findes ikke blandt de frække ord, mens alternativet ὄρχεις tilsyneladende både kan være neutralt og obscønt. Vi bemærker iøvrigt, at både de mandlige og kvindelige organer bemævnes τὰ αἰδοῖα ‘skammen’. Hvad mænd i klassisk tid angår, er det jo underligt, når alle sportsfolk var nøgne. Forbavsende er det også, at Ps.-Galen kun føler anledning til at distancere sig fra ordet i forbindelse med de kvindelige organer.

Til ingens forbavselse indeholder det obscøne ordforråd ikke nogen detaljeret beskrivelse af de kvindelige kønsorganer, og der er ingen sammenfald i de to vokabularer. Vi bemærker den forbavsende brug af ordet κτεῖς ‘en kam, en rive’ om vaginalåbningen. Forklaringen skal muligvis søges i den udefra synlige del af skamlæberne, men man kommer jo også til at tænke på *vagina dentata*.